

निद्राभिः Bg. 14. 8. शक्तस्य चाप्यनुत्साहः कर्मस्वालस्यमुच्यते Suśr. ; आलस्यं हि मनुष्याणां शरीरस्थो महारिपुः Bh. 2.86. आलस्य 'want of energy' is regarded as one of the 33 subordinate feelings (व्यभिचारि भाव); for example:—न तथा भूषयत्यङ्गं न तथा भाषते सखीम् । जृम्भते मुहुरासीना बाला गर्भभरालसा S. D. 183.

आलान्तम् [अलातमेव स्वार्थे अण्] A fire-brand.

आलानम् [आलीयतेऽत्र, आ-ली-ल्युट्] 1 The post to which an elephant is tied; tying post, also the rope that ties him; अरुंतुदमिवालानमनिर्वाणस्य दन्तिनः R. 1. 71, 4. 69, 81; आलाने गृह्यते हस्ती Mk. 1. 50; वन्या इव विनालानं क्रीडन्तु करिणो मम Śiva. B. 19. 19; 20. 52. —2 A fetter, tie. —3 A chain, rope, string. —4 Tying, binding.

आलानिक *a.* (-की *f.*) [आलान-ठक्] Serving as a post to which an elephant is tied; आलानिकं स्थाणुमिव द्विपेन्द्रः R. 14. 38.

आलाबुः (बूः) *f.* A pumpkin gourd; see अलाबु.

आलावर्तम् A fan made of cloth.

आलास्यः [अलं पर्याप्तमास्यं अस्य] A crocodile.

आलि *a.* Useless, idle, unmeaning. —2 Honest, sincere (विशदाशय). —**लिः** 1 A scorpion. —2 A bee. —**लिः**, —**ली** *f.* 1 A female companion or friend (of a woman); निवार्यतामालि किमप्ययं बटुः Ku. 5. 83, 7. 68; Amaru. 28. —2 A row, range, continuous line; (cf. आबलि); तोयान्त-भस्करालीव रेजे मुनिपरम्परा Ku. 6. 49; रथ्यालि Amaru. 89; खद्योतालि Me. 83. —3 A line, streak. —4 A bridge. —5 A dike. —6 A line, race, family. —**Comp.** —**क्रमः** A kind of musical composition. —**जनः** A lady's female friends.

आलिख् 6 P. 1 To write, delineate, draw lines; मनो निष्ठाशून्यं भ्रमति च किमप्यालिखति च Mal. 1. 31; Mk. 2. —2 To paint, draw in a picture; आलिखित इव सर्वतो रङ्गः Ś. 1; V. 2; त्वामालिख्य प्रणयकुपिताम् Me. 107; R. 19. 19; M. 2. 2. —3 To portray, write, sketch. —4 To scratch, scrape, touch; as in विन्ध्यमालिखन्तमिवाम्बरम्.

आलेखः 1 Writing. —2 A letter, document.

आलेखनम् *a.* Scratching, painting. —**नी** A brush, pencil. —**नम्** 1 Writing. —2 Painting. —3 Scratching. —**नः** N. of an old authority quoted by Jaimini; MS. 6. 5. 17.

आलेख्य *pot. p.* To be written, painted &c. —**ख्यम्** A painting, picture; इति संरम्भिणो वाणीर्बलस्यालेख्यदेवताः Śi. 2. 67; R. 3. 15; V. 2. 10. —2 A writing. —**Comp.** —**लेखा** a painting. —**शेष** *a.* having nothing left but a painting, *i. e.* deceased, dead; आलेख्यशेषस्य पितुः R. 14. 15. —**समर्पित** *a.* Fixed on a picture, painted; निशीथदीपाः सहसा हतत्विषो बभूवुरालेख्यसमर्पिता इव R. 3. 15.

आलिङ्ग 1 U. or 10 P. To embrace, clasp, encircle.

आलिङ्गः 1 Embracing. —2 A kind of drum.

आलिङ्गानम् Embracing, clasping, an embrace; (संप्राप) आलिङ्गाननिर्घृत्तिम् R. 12. 65; (said to be of seven kinds:—आमोदं, मुदितं, प्रेमन्, मानसं, रुचिं, मदनं and विनोदं).

आलिङ्गित *p. p.* Embraced, clasped; योगो नाभ्यसितो व्रतं न चरितं नालिङ्गिता कामिनी S. D. —**तः** A kind of Mantra of 20 letters. —**तम्** An embrace.

आलिङ्गिन *a.* Embracing &c. *m.* (-गी), **आलिङ्गयः** A small drum shaped like a barley-corn (यव); चतुरङ्गुल-हीनोक्यान्मुखे चैकाङ्गुलेन यः । यवाकृतिः स आलिङ्गय आलिङ्गय स हि वाद्यते ॥ Śabdārṇava.

आलिङ्गरः [अलिङ्गर एव स्वार्थे अण्] A large earthen waterjar.

आलिन्दः, —**दकः** [अलिन्द एव स्वार्थे अण्] 1 A terrace before a house. —2 A raised place for sleeping upon; see अलिन्द.

आलिन् *m.* A scorpion.

आलिप् 6 P. 1 To anoint, besmear; आलिम्पन्नमृतमयैरिव प्रलेपैः U. 3. 39; plaster, bedaub. —2 To rub (on the body); आलिप्यते चन्दनमङ्गनाभिः Rs. 6. 12.

आलिप *a.* Anointing.

आलिम्पनम् [लिप्-ल्युट्-सुम्] Whitening the walls, floor &c. on festive occasions; cf. आदीपन.

आलित *a.* 1 Anointed. —2 Smeared, plastered.

आलेप *a.* To be anointed. —**पः**, —**पनम्** 1 Anointing, smearing. —2 Liniment.

आलिह् 2 Ā. To lick, lap. see आलीढ.

आली = आलि *q. v.* भास्करालीव रेजे मुनिपरम्परा Ku.

आली 4 Ā. 1 To settle down upon; निर्भिद्योपरि कर्णिकार-कुसुमान्यालीयते षट्पदः V. 2. 23. —2 To faint; मुहुरालीयते भीता Mb. —3 To melt.

आलयः, —**यम्** [आलीयतेऽस्मिन्, आली-अच्] 1 An abode, a house, a dwelling; आलयं देवशत्रूणां सुघोरं खाण्डवं वनम् Mb. 1. 223. 75; न हि दुष्टात्मनामार्या निवसन्त्यालये चिरम् Rām.; सर्वाङ्गनस्थानकृतालयान् Rām. who lived or dwelt in Janasthāna. —2 A village; मन्दरस्य च ये कोटि संश्रिताः केचिदालयाः Rām. 4. 40. 25. —3 A receptacle, seat, place; हिमालयो नाम नगाधिराजः Ku. 1. 1; so देवालयम्, विद्यालयम् &c; fig. also; दुःखं Bg. 8. 15; गुणं. —4 Contact. —**यम्** *ind.* Till destruction, death; पिबत भागवतं रसमालयम् Bhāg.

आलीन *p. p.* 1 Embraced. —2 Sticking or clinging to; आलीनचन्दनौ R. 4. 51; so भ्रमरे पद्मे. —3 Melted, fused. —**नम्**, —**नकम्** 1 Tin. —2 Lead. —3 Contact.

आलीढ *p. p.* [आ-लिह्-क्त] 1 Licked, eaten, lapped, scraped. —2 Wounded, hurt; सेनान्यमालीढमिवासुराङ्गैः R. 2. 37. —3 Closed (as in sleep) Dk. 117. —**ढम्** A particular attitude in shooting, the right knee being